

POSILAĆ (276) *vb impf*

posilać (274), **posielać** (2); posielać *Calep*; posilać : posielać *SkarŻyw* (12:1).

o oraz a jasne; posielać z *tekstów nie oznaczających é lub oznaczających niekonsekwentnie*.

inf posilać (26). ◇ *praes 1 sg* posilâm (4). ◇ *3 sg* posilâ (169). ◇ *2 pl* posilâcie (1). ◇ *3 pl* posilają (22). ◇ *praet 3 sg m* posilâl (7). *f* posilała (2). ◇ *3 pl m pers* posilali (2). ◇ *fut 3 sg m* będzie posilâl (1). ◇ *imp 2 sg* posilâj (13). ◇ *3 sg* niech posilâ (2). ◇ *2 pl* posilâjcie (2). ◇ *con 2 sg m* byś posilâl (1). ◇ *3 sg m* by posilâl (5). *f* by posilała (1). ◇ *1 pl m pers* bychmy posilali (1). ◇ *3 pl m pers* by posilali (1). ◇ *part praes act* posilając (16).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI i XVIII w.

1. Wzmacniać, dodawać sił, pokrzepiać; *corroborare Vulg, Mącz, Cn; roborare Vulg, PolAnt, Cn; confortare HistAl, Vulg; focillare Mącz, Cn; confirmare Modrz, Cn, refocillare Calep, Cn; focillari Mącz; augere, firmare, recreare, recuperare, redintegrare, reficere, refovere, reparare, revocare, suffulcire, suffundere Cn [w tym: kogo (23), co (236)] (271) : Corroboro, Pośilam/ po mocniam. Mącz 357b, 132b; Calep 904b.*

a. O siłach fizycznych, zdrowiu (201) :

posilać czego (1): *Leop Is 35/3 cf W przen.*

W połączeniach szeregowych (2): *RejAp 188; Chorych* (owiec) nie pośilacie/ á niemocney nie leczycie/ zaś złamáney nie wiążecie/ zápłofzoney nie záganiacie/ á zginioney niefzukaacie/ y (owfzem) mocno nád nimi pánuiecie y frodze. *BudBib Ez 34/4.*

W przeciwstawieniu: »mdlić ... posilać« (1): *ModrzBaz 45 cf »posilać moc«.*

W porównaniach (2): A což o tych [rajskich] rzekach álbo o tych drzewiech mamy rozumieć? Oto nic inżego/ iedno iáko wody/ zdroie/ á rzeki ochładzáią rozweśeláią y pośiláią ludzi ná świecie/ thákże też mamy rozumieć iż iuż w támtęy oliádłości świętey iuż nie máłż thák nic wdzięcznego/ nie máłż nic miłego/ czoby nam nie płynęło od tego tám iáko ślyżymy Máyeśtathu Páńłkiego *RejAp 188; ModrzBaz 45.*

Zwroty: »ciało posilać« (1): Oświeć światło ciemnym śmysłom náłzym/ wley miłość wnętrzościam śerdecznym/ á mdłe ciało náłze pośilay *ArtKanc H7.*

»posilać moc« (1): A iáko ci/ ktorzi fię rozmáitemi pokármy y napoymi obciążáią/ więcej mdlą niżli pośiláią moc żołądkowę [*quam confirmant stomachi vires*]: tak też y ci/ ktorzi biorą ná fię wiele rozmáitych vrzędow/ tedy ábo ich vżywáią iáko furowych á nieftrawnych pokármow/ iefli powinności fwey dofyć nieczynią [...]/ álbo mdlą śiły swoie/ iefli vrzędowi śwemu [...] na wżem dofyć czynić zechcą. *ModrzBaz 45.*

Szereg: »umacniać a posilać« (1): *Leop Is 35/3 cf W przen.*

W przen (1) : Vmacniaycie rękę vpádłych / á kolan zemdlonych pośilaycie [*Confortate manus dissolutas et genua debilia roborate*]. *Leop Is 35/3.*

a. Przez pokarm (16) : drugie [kompanije] fię powrozámi fiełty/ [...] którym krew z grzbietow fzczerkáłá/ około ktorzych ludzie z winem chodzili pośiláiąc ich/ gdy mdleli *ReszList 162.*

W przeciwstawieniu: »posilać ... zniemocniwać« (1): iako zbytnia iedza niepośila/ ale tylko żołądek brzydliwością zeymuie/ á inże częłci ciała obciążywa y zniemocniwa: także też wielka okwitość

rzeczy wespółek wpamięć wpoiona/ y łatwie natychmiał wypada/ y ná potym mgleifzå możność pamięci czyni. *KwiatKsiqż* K4v.

W porównaniach (3): *KwiatKsiqż* B3, K4v; Iåko dobry pokarm wżytki członki poßila: tåk dobry vczynek wżytki dużne wnątrznosci chłodzi. *SkarKaz* 351a.

Zwroty: »posilać ciało« (1): *WujNT* 330 *cf* *Przen a*).

»pokarmem posilać; pokarm posila« (1;2): *GlabGad* Lv *cf* *Wyrażenie*; *KwiatKsiqż* B3 *cf* »ożywiać i posilać«; *SkarKaz* 351a *cf* *W porównaniach*.

Wyrażenie: »siły posilać« (1): iż trzy få siły w człowiecze. Pirwřza iesth fiła przyrodzenia/ wtora fiła żywota/ trzecia fiła duże y rozumu. Pirwřze dwie pokarm mnoży y poßila, á przez nich żywienie być nie może. *GlabGad* Lv.

Szeregi: »karmić i posilać« (1): *WujNT* 330 *cf* *Przen*.

»mnożyć i posilać« (1): *GlabGad* Lv *cf* *Wyrażenie*.

»ożywiać i posilać« (1): Bowiem yako [...]/ gdy fię ich [*ludzi dobrego przyrodzenia*] żołądek żadnym pokarmem niebrździ/ ale yakikolwiek k niemu przypada łatwie w fię puřzcza/ y tymiřz pokarmy członki wżytłki ożywia y poßila: także też [...] vmysł tych wybornie [...] poßtanowiony a wżykowany yeřt *KwiatKsiqż* B3.

»tuczyć a posilać« (1): Takieřz z kapłona tłuřtego polewka y mięřo iego/ [...] y inřzych ptakow řmacnych/ ktore rzeczy tuczå á richło poßilaiå młęgo człowieka. *FalZioł* V 25v.

Przen (9) :

posilać czego (1): á pytay řie gdzie możeřz o wiernych onych påtwiřkach řwiętych řłow Pána řwego á nauki iego/ ábyř imi kędy możeřz popařał á poßilał onej nędzney owieřzki řwoiej/ to iest duřyczłki řwoiej. *RejPos* 124v.

posilać czym (3): A on [*Pan*] vřtåwicznie chowa dla nas řowity pokarm/ ielli iemu wiernie duřåć będyemy/ to iest/ duřzny y cieľny. Ieden [...] zåwřdy vbłogořłåwi człowiekowi wiernemu wżytłko nåbycie iego [...]. A drugi/ ktorim poßila nędzną duřzå nåřzå onym pięciorgiem chlebå/ onå piåciå ran řwoich/ [...] y onymi dwiemå rybkomå/ tho iest/ dwoiå iřtnořciå Bořtwå y człowieczeńřtwå řwoiego. *RejPos* 82, 124v; *RejPosWstaw* 143v.

Szeregi: »ożywiać i posilać« (1): Abowiem Kořcioł przeto bywa nåzywan ciåłem Pána Kryřtuřowym/ iż przez wiåřę przyłåczon bywa ku iedney głowie pånu Kriřtuřowi/ ktory wżytłki członki řwoie ożywia y poßila Duchem řwoim řwięty. *RejPosWstaw* 143v.

»popasać a posilać« (1): *RejPos* 124v *cf* *posilać czego*.

a) O Eucharystii (5) :

posilać czym (1): Abowiem dla dwu przyczyn ořobliwie Pan Chriřtus ten Såkråmeⁿt poßtånowić raczył., Iedną åby był niebieřkim pokårmem duřz nåřzych/ ktorymbychmy řywot duchowny poßilać y zåchować mogli. *WujJud* 178v.

posilać w czym (1): Y Såkråment twoy řwięty [...] Niech mnie poßila/ Pånie/ w řpråwåch wdzięcznych tobie/ Poki mi tu trwåć kařeřz/ niř wzowieřz ku řobie. *GrabowSet* P3v.

W porównaniu (1): Bo iáko chleb nád infze pokármy więtfze pośilenie ciáłu dawa/ y wino vwefela y pijáne czyni; ták Ciáło Páná Chrifułowe człowieká wnątrznego duchownie/ doftátecznie/ pośila y tuczy. *WujJud* 258.

Zwrot: »duchowinie, duszę posilać« (1:1): *WujJud* 258; Bo mánná była tylko figurá tego náświętfzego Sákrámentu [...]. Oná mánná karmiá y pośiláá ciááá ná pułczy: á náłz Sákráment nie tylko ciááá/ ále y dufze pośila. *WujNT* 330.

Szeregi: »karmić i posilać« (1): [*Sakrament Ciała i Krwi Pańskiej*] Wiárę vmacnia: nádzieię wfpiera: [...] dufzę poświáca (táke też y ciáło) karmi/ y pośila *LatHar* 187.

»nie tylko posilać, ale też mocy przydawać« (1): ták theż pokarm świętego Ciááá Páńfkiego/ nietylko dufzę pośila/ ále iey też mocy przydawa *KuczbKat* 180.

»posilać i tuczyć« (1): *WujJud* 258 *cf W porównaniu*.

β. *Przez leki i zabiegi lecznicze (180)* : Mocz iego [*gwoździka*] iefł we wnątr wdy pośilać/ oczy czyfcć, fłwem fćieraniem powłokę oczu zdzierać/ y duchy widzenia pośilać. *FalZioł* I 60c; Paweł lekarz powiáda ifzby wfmierzáło to ziele bolefcí członkowe pośiláiąc ie y wypádzáiąc nieczyzcíłtofcí [!] [nich. *FalZioł* I 107c; Theż [*pineá*] człowieká wyfchłego y wyprágłego pośila *FalZioł* I 115d; [*wódka bukwiczana*] Rzyganie częfte fłtanowi/ vrynę obphcie wywodzi/ bolefcí wfmierza, żołądek pośila y trawienie dobre czyni *FalZioł* II 4b; [*kurzej nogi wódka*] Głowę pośila y ofłalenie oddála gdy tą wodką głowa będzie zmaczána. *FalZioł* II 7a; LAnczáną wodkłą vmywać twarz/ zmazi fłniey fćiera/ mózg pośila/ przechody do niego othwiera w nofie *FalZioł* II 7c; Halena [...] potwierdza członki wktorich fłá żyły fłuche á przeto kto ma fłegmy nápełnienie w żołądku: wywodzi y wypádzá iá á potym gi pośila y bolefcí główne oddála *FalZioł* III 2b; Ty kamienie [*jacyńktus*] żyły ciááa człowieczego á zwłáfczá fłercze pośiláią *FalZioł* IV 54b; Też żyłka ktora iefł na fłamym kończu w połrrodku nofá: pułczádłem otworzona/ [...] bołenie z czyrwonością oczu: oddála/ á pamięć pośila. *FalZioł* V 58, [‡]f, ‡ób, ‡7c, ++a, ++2a [2 r.] (160); *SienLek* 83; *Oczko* 25v, 38v.

posilać ku czemu (2): Też woda w ktorey by wrzáła Czenturzia pobudza przyrodzoną rzecz paniam, j też płód ku wífcíu pośila, a przeto niema być paniam dawano brzemiennym to picie, bo by muśiała przed czałem mieć poródenie *FalZioł* I 24d; Wino w kthorym by był warzon polny Kmin/ iefł wżytheczne náprzeciwo zadzierzeniu vriny/ y theż w potrawach iedziony pośila żołądek ku trawieniu *FalZioł* I 40b.

posilać w czym (1): Theż wraczanie z gorączofci fłtanowi [*nespilum*] y czyrwoną niemocz/ żołądek w gorączofci pośila *FalZioł* III 19c.

W charakterystycznych połączeniach: *posilać ciepło* (2), *członki* (5), *człowieka* (2), *duchy* (8), *głos* (2), *głowę* (9), *jelita*, *macicę* (3), *mdłość*, *miestce* (3), *mózg* (13), *naturę*, *oczy* (6), *pamięć* (4), *piersi*, *płód* (2), *płuca*, *przeguby nożne* (2), *serce* (40), *smysły*, *stawy*, *strawność*, *śle(d)zionę* (5), *udy*, *wątrobę* (17), *wnątrznofci* (3), *wzrok* (7), *żołądek* (53), *żyły* (*suche*) (7).

Zwroty: »ciało posilać« (2): ta oliwa iefłth miernie ciepła y odwilżáiącza, ciało pośila *FalZioł* III 22c; *Oczko* [41]v.

»moc [*w kim*] posilać« (2): á biorącz ie [*gałeczki z gwoździka i innych ziół*] potrzimać mało pod ięzykiem á potym połykać á rano mlekiem popiáć/ mocz w mężoch pośila. *FalZioł* I 60d, *3e.

Szeregi: »posilać i pobudzać« (1): Bowiem żołądkow vrząd ieſt trawić pokarm moczą ciepła przyrodzonego, ale wino mocne dobre poſiła ciepło y pobudza, przeto dawa pomoc żołądkowi w ie^{go} ſprawie *GlabGad* H2.

»tuczyć i poſilać« (1): Drzewo [*gwajakowe*] tuczy y ciało [!] poſiła. *Oczko* [41]v.

»posilać, (i, a) umacniać (a. umocniać)« [*szyk 2:1*] (3): [*sok z bukwicy*] żołądek poſiła y vmacnia daiąc mu dobre throwienie *FalZioł* V 82v, I 145d, V 83.

»posilać i uweselać« (4): Szafran [...] poſiła y wweſela ſerce jteż wolne oddichanie w pierſiach czyni *FalZioł* III 7c, ‡7a, III 3a, 33b.

»posilać i zagrzewać« [*szyk 1:1*] (2): á ſtego wſzytkiego [*z prochu korzenia marzanny, gałganowego i mastykowego*] wciń plaſtr na żołądek/ abowiem niewymownie zemdlony y zaziębiony żołądek poſiła y zagrzewa. *FalZioł* I 121b, III 10c.

b. *O siłach psychicznych: utwierdzać, podnosić na duchu* (67) : *Leop Eccli* 49/12, *Dan* 11/6; *WujJud* 67v; Iam ſię zá cię modlił/ áby twoiá wiárá nie wſtała/ a náwrociwſzy ſię poſilay brácią twoię. *SkarJedn* 64, 71, 151, 152, 259; Kuſił ſię ielzche trzeći raz czárt/ ony iey niepokoie czyniąc: ále iá opácichá oná y Iuliáná ſioſtrá poſilála mowiąc: trway corko/ teraz ci nam/ z czártem walczyć pokiſmy młódſze *SkarŻyw* 225, 20, 31, 76, 203, 278, 601; *ReszList* 162; [*Panie*] Chętnie poſilay/ przywiedź ociętnego/ Dla wieczney chwały/ Máieſtatu twego. *GrabowSet* I 2v; [*anioł Pawłowi ſię ukazał*] poſiláiąc go y vpewniáiąc że miał przyſć do Rzymu/ y ſtánąc przed Cefárzem. *WujNT* 505, 60, *Luc* 22/43; *SkarKaz* 423a.

posilać czego (2): á ząwždy ták będye [*Pan*] poſilał ſthałości twoiey/ że ſie nie będyeſz mogł vchylić áni ná práwo áni ná lewo. *RejPos* 189. *Cf posilać czego komu*.

posilać czego komu (1): á ktorzy poznawáią prawdziwy á wierny głos iego/ á niechcą ſie dáć áni zwieſć áni vwieſć od niego: tym ząwždy błogofłáwić raczy/ tym ząwždy poſilać raczy oney ſtałości ich. *RejPos* 188v.

posilać do czego (2): Puſyká S. męczennik/ ſtárego kápłaná poſielał do ſmierci. *SkarŻyw* 305 marg, 207.

posilać z czego (1): Dopiero bárzo znáć było/ [...] co to [*jeſt*] Páſterza mieć iednego/ ktorzyby koncylia ſkładał/ niezgodne Biſkupy iedną/ Kácerſtwá vkázował y potępiał/ á z podáney wiáry brácią poſilał. *SkarJedn* 81.

posilać na co (1): Ale y ci ktorzy wzięli pirwiaſtki Ducha/ pewnie ſię go nádziewáią. Ná co ich duch poſiła/ y vczy o co proſić máią. *WujNT Rozm* 8 arg.

posilać przez kogo (1): Bo gdyby [*Jezus*] był przedtym Bogiem/ tedyby mu nie tylko nie potrzebá było poczynáć ſię z ducha ſ. ále go teſz áni pomázywać duchem/ áni od vmárłych wzbudzáć: áni teſz przed ſmiercią w ogrodzie przez Anioła vtwierdzáć ábo poſilać. *CzechEp* 314.

posilać czym (13): *RejPos* 140,192; *KarnNap* E4v; żeby [*Kościół*] mogł w wciſkach wytchnąć/ A mocniey/ ſię nieprzyiaćiołom ſwoim ſtawić/ [*Bóg*] rozmáitą go ząwždy poćiechą poſilać raczy. *SkarJedn* 313; Ieden drugiego dobrymi ſłowoy/ poſilał *SkarŻyw* 63, 2; Ey nigdy nieprzebrána ſtudnico miłości/ rácz poſilać láſką ſwoią me wielkie krewkości. *ArtKanc* L5v, H16v, T12; *GrabowSet* I3; *LatHar* 49, 201, 679.

posilać co w kim [= *kogo przeciw czemu*] (1): Iełżcze kthemu/ kázde niedořtátki/ á kázde obłędliwości iego [*człowieka Bóg*] obiecuie pořilác/ vtwardzác/ obiafnić w nim Duchem řwym řwątym *RejPos* 192.

posilać w czym [= *wzmacniając co*] (6): Dáy mi przez motz modlitwy twé/ [...] řebych miał řwąté⁸⁰ aniola twégo przy łobie/ ktory by mie grzélńego w rořpamiętaniu męki twé pořilál *Opecřyw* 105v; á kto gi [*szafir*] noli/ czyni go řpokojnym/ miłym/ nabořnym/ y miłofciwym, A duřę w dobrich vczynkoch pořila/ zdrady odkriwa/ řtrachy odpáda. *FalZioł* IV 57c; *SekłKat* P3; *WuřJudConf* 199v; Czyřtořci čieleřney ktorą do řmierci záchował/ wielkim był przyačielem y řtrořem. w ktorey go pořiláiąc Pan Bog/ niebieřkiey mu pociechy [...]/ pořylác mu raczył. *Skarřyw* 371; *SkarKazSej* 683b.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): Anioł ią [*Maryję*] pořilál áby řię nie bałá/ áby to wiedziála iře łáfkę náłázłá řtworzyćiela řwego. *ArtKanc* A8v.

W połączeniach szeregowych (5): *SekłKat* P3; *RejPos* 192; [*řw. Antoni*] Iáko iáki Heliařz [...] złe bez brákwania perřon gromił/ dobre poćwierdzał/ zkázone nápráwiál/ boiázliwe pořilál/ řlábe vkrzepczál *Skarřyw* 544; Nie opuřzczayćie [*wřszyscy řwięci*] mię y teraz/ y w godzinę řmierci moiey/ ktorą pilnie wam zálecám/ čieřćie mię ná ten čás łáfkáwie/ á modlitwami řwemi řwątymi pořilayćie/ y brońćie mię. *LatHar* 49; *SkarKaz* 423a.

W porównaniach (2): Przyimi ofiáre náłzę Pánie/ á nas zimnem vmorřonych/ weźmi łobie zá wdzięczny dar [...]. Ty řłowá łami łobie/ iáko ieřł podobno/ mowali: y w Bogu řię čieřząc/ iáko do bitwy ieden drugiego pořilál/ náđzieią řię řwoią chlubiąc/ á z nieprzyačielá řię řmieiąc. *Skarřyw* 207; A iákoř dał powřzedni chleb čiałom ku řywnořci/ ták pořilay řłowem řwoim duř náłřych krewkořci *ArtKanc* T12.

W charakterystycznych połączeniach: posilać stałości (G) (2); *posilać do řmierci*; *posilać z wiary*; *posilać bojařliwe*, *bracią* (6), *čheřne*, *krewkořci* (2), *ludzie*, *náđzieję*, *obłędliwości*, *sám siebie*, *serce*; *posilać przez anjoła*; *posilać duchem řwątym* (2), *łaską* (3), *modlitwami*, *nauką*, *pociechą*, *řłowem* (3); *posilać w pobořnořci*, *w rozpamiętaniu*, *w uczynku* (2), *w wierze*.

Zwroty: »duřę pořilać« (3): *FalZioł* IV 57c; *BiałKat* 198v; čiało ma řwoy obrok/ duřzá řwoy: ktory čiało záwřždy opátruię/ y duřę čářem řłowem Páńłkim pořilám; dziś iey náprzednieyřze pořilenie z łáfkí Pána mego podám. *LatHar* 201.

»[*ku czemu*] mocnie pořilać« (1): i ku čierpięniu wřzelákich čieřłkořci dla imięniá pańłkie⁸⁰ mocnie pořilál ieden drugiego. *MurřHist* T3.

Szeregi: »cieszyć i pořilać« (2): Pyotr wpirwřłym liřće teř řydy po nyektorich řyemyach rořprořłone čyeffác y pořilájąc nápomina ku pokućye y řwyętořliwemu [...] řywotowi *KromRořm II* e4; *KarnNap* E4v. [*Ponadto w połączaniu szeregowym 1 r.*]

»krzepić i pořilać« (1): Ale mocna y řłáwa wiárá nie nieřzwánkuiąc/ gdyř řię mocą Bořką wřpiera/ ludzie zář krzepi y pořila *KuczbKat* 280.

»pořilać i ożywiać« (1): Iedno nář w wierze y pobořnořci Kátholickiey pořilác y ożywiać nie przeřtáy. *SkarKazSej* 683b.

»upominać a posilać« (1): ále Iozue fyn Nun służebnik twoy/ on wnidzie miásto ciebie: Tego vpominay á pośilay [*exhortare et robora*]/ on íam podzieli ziemię losem/ fynom Iíráelíkim. *Leop Deut* 1/38.

»posilać i (abo) utwierdzać« [szyk 1:1] (2): *CzechEp* 314; Pátrz Pánie IEzu z wyfókiego niebá/ ná mnie mizernego człowieká z nieprzyiaćioły walczącego: rátuý/ odpor im dáiącego: piśilay [/] y vtwierdżay ferce trácącego *LatHar* 241. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

W przen (2) : Duch też podniośł mię y wziął mię/ y oddśedłem w gorzkości rozniewiania ducha moiego: Bo ręká Páńlka byłą íemną/ pośiláiąc mię *Leop Ez* 3/14; W tweý łálce/ záíádzona Moia nádzieia/ wielce požádána [...]. Pośilay ią/ potokiem/ Oney niebieńkiey dobroći *GrabowSet* I3.

α. Przez sakramenty święte (4) :

posilać przeciw czemu (1): Drugie dobra [*dane przez Boga Kościołowi*] íą lekarskie, ktore pan bog dał ku lekarftwu duźnemu iako íą fwiátolci kościelne Náprzod krzeft, [...] wtore bierzowanie, to pośila ferce przeciw pokuśam. *WróbŻółt* H3.

posilać czym (2): *BiałKat* 383v; lecz íeśli čás y godziná śmierci chorego iuż íię przybliża; dotknęło íię wyżfzey przyczyn kilká/ czemu tym Sákrámentem [*Eucharystią*]/ ludzie śmierci blińkie pośiláią. *LatHar* 648.

posilać w czym [= *w jakiej sytuacji*] (1): Gdy mázá oleiem niemocné/ w mdłóści ciáła wiárą mocną pośiláią duźę *BiałKat* 383v.

Zwrot: »posilać duszę« [szyk *zmienny*] (2): *BiałKat* 383v; Bo ten Oley S. nic tu íńzego nieznáczy/ íedno moc łálki Bożey y ono miłóśierdzie íego/ ktore duźe náśze we wnátrż pośila. *KarnNap* E4.

β. Zagrzewać do walki; animam dare, animare, audacem facere, exhortari *BartBydg* (6) : *BartBydg* 210b; *HistAl* H7; *BielKron* 256; [*wojewoda krakowski*] Pośiláiąc fwych krzyczy/ Hey dzieći do ípráwy/ A to nam Bog ízcześnie przywraca łálkawy/ Nietrwoźcie íię wípomńicie ná fwych przodkow sławę/ Ktorzy Ruśaki íiekli/ íák chłop kóśfá trawę. *StryjKron* 230.

posilać przeciwko komu (1): *Leop 2.Reg* 11/25 *cf Szereg*.

posilać czym (1): Rżá konie/ fwífczchá ítrzáły/ [...] Kniáz Roman zgoła ízábłą ogromnymi słowy/ Pośila fwych triumph im flubuiąc gotowy *StryjKron* 240.

Szereg: »dodać myśli a posilać« (1): Doday myśli á pośilay rycerśtwo thwe [*Conforta bellatores tuos*] przeciwko miáftu/ á zburz íe/ á nápominay íe. *Leop 2.Reg* 11/25.

2. Wspierać, zasilać finansowo [*co; w tym: czym*] (3) (4) : A ízeby też y pośpolity człowiek [...] ten íkarb Rzeczypośp: dla pewnieýfzey y prędfzey augmentácyey co raz pośilał/ tedyby to byłą rzecz flufzna y zdroźna/ áby porálne tám było obrocone *VotSzl* D2, D2, D3.

Szereg: »posilać i restaurować« (1): A íeśliby ten íkarb Rzeczypośp: [...] kiedy *exhaustus* był/ tedyby nam nie lża íedno íię záíę do Poboru vćiec. A tym [...] źrzodłem/ on zá ípolnem ná seymie konfenśem/ kiedyby íedno potrzeba gwałtowna wyćífkáła/ pośilác y reśtaurowác. *VotSzl* D4.

3. Zwiększać ilość [*co*] (1) : Abowiem/ powieda Aryítoteles/ Cztery przyczyny wízyftkich niemocy. [...] Wtora przyczyná/ przedłużenie obiádu álbo wieczery: ábowiem tám nie íednáko fye á nie rázém trawi/ ále záwždy onemu co ítrawiono/ inne bywa przyłożono. A ták vrządíye Náтуры mieśza/

ktora z żołądká do wątroby nieŧtrawioná á ŧurowá wilkość poŧila [*może błąd zam. posyła*]/ skąd bywáią dycháwice/ káfzle/ [...] y innych niemocy wiele. *SienLek* 13.

Synonimy: **1.** *krzepczyć, krzepić, mocnić, pokrzepczać, pokrzepiać, potwierdzać, ukrzepczać, umacniać, utwierdzać, wspierać, wspomagać, wzmacniać, zmacniać; b.β. pobudzać, zagrzewać, zapalać.*

Formacje współrdzenne cf SILIĆ.

Cf POSILAJĄCY, POSILANIE, POSILANY

ALKa